

REFERAT Ældrerådet 2018-2021 d. 13-03-2018

Mødedato Tirsdag d. 13. marts 2018 kl. 09:00

Mødested Richtens Plejecenter, Plantagevej 39, 6270 Tønder

Indholdsfortegnelse

Dagens sang.....	3
Godkendelse af dagsorden og referat.....	4
Orientering fra forvaltningen.....	5
Kvalitetsstandard for kommunale akutfunktioner.....	6
Åbning af en ekstra plejebolig på Agerskov Friplejehjem Møllevangen.....	8
Udmøntning af pulje til bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejecentre.....	10
Status på plejeboligområdet.....	12
Opfølgning på temadag om intimitet, seksualitet og samvær på ældreområdet.....	14
Årsrapport uanmeldte kommunale tilsyn på plejecentre 2017.....	15
Fordeling af midler til frivilligt socialt arbejde 2017.....	17
Gensidig orientering.....	19
Eventuelt.....	20

Punkt 1: Dagens sang

27.69.40-P35-1-17

Beslutningstema

Dagens sang

Sagsfremstilling

Dagens sang findes på mødet.

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden og referat

27.69.40-P35-1-17

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra Ældrerådsmødet den 20. februar 2018.

Godkendelse af dagsorden til dagens møde.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller,

at dagsorden til dagens møde og referat fra 20. februar 2018 godkendes.

Beslutning

Godkendt

Afbud Broder Brodersen og Clara Christensen

Punkt 3: Orientering fra forvaltningen

27.69.40-P35-1-17

Sagsfremstilling

Orientering om nyt fra ældreområdet.

- Der er varslet strejke blandt personalet i tre hjemmeplejedistrikter: Tønder Øst, Tønder Vest og Løgumkloster.
- Tønder Fælleskøkken har fået en elitesmiley efter besøg fra Fødevarestyrelsen.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller,

at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Ældrerådet har aflagt besøg i Fælleskøkkenet og har kun ros til køkkenet, både hvad angår maden, indretningen og personalet.

Afbud fra Broder Brodersen og Clara Christensen

Punkt 4: Kvalitetsstandard for kommunale akutfunktioner

29.18.00-P00-1-16

Beslutningstema

I denne sag orienteres om implementering af den landsdækkende kvalitetsstandard for kommunale akutfunktioner. Derudover skal der træffes beslutning om, hvilke kan-opgaver i kvalitetsstandard, Tønder Kommune vil løse.

Historik

I forbindelse med finansloven for 2016 blev der lavet en national handleplan for den ældre medicinske patient gældende for 2016-2019.

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsen har som følge af den nationale handleplan for den ældre medicinske patient udarbejdet en landsdækkende kvalitetsstandard for kommunale akutfunktioner for at tydeliggøre krav og anbefalinger til varetagelse af særlige sygeplejeindsatser. Hensigten er at understøtte kvaliteten i de indsatser, der leveres af den kommunale sygepleje. Der stilles både krav i form af skal-opgaver og anbefalinger i form af kan-opgaver.

Skal-opgaverne indeholder kvalitetskrav om specifikt indhold i indsatserne og i forhold til medarbejdernes kompetenceniveau. Et eksempel herpå er sondeernæring, hvor der stilles krav til pasning og genanlæggelse af sonder. Kvalitetsstandard har været gældende fra den 1. januar 2018, og i Tønder Kommune er alle skal-opgaver implementeret.

I kvalitetsstandard nævnes tre kan-opgaver. De to kan-opgaver omhandler IV-behandling og en omhandler venøs blodprøvetagning.

Det anbefales, at Tønder Kommune ikke indgår aftale om venøs blodprøvetagning. De praktiserende læger løser i et vist omfang denne opgave og opgaveomfanget vil blive for lille til, at Tønder Kommune kan opretholde kompetencer på området, ligesom udstyret til venøs blodprøvetagning er dyrt.

Det anbefales derimod, at Tønder Kommune indgår aftale om at løse opgaverne med IV-behandling. IV-behandling foregår i forvejen i kommunalt regi. Der er derfor ikke tale om en helt ny opgave men nærmere en formalisering af eksisterende praksis. IV-behandling består af en række forskellige former for behandling, der har det til fælles, at de foregår intravenøst, dvs. at væske eller medicin tilføres kroppen gennem indsprøjninger i blodårene. IV-behandling foregår som udgangspunkt under sygehusindlæggelse, og hvis behandlingen varetages i kommunalt regi, er det en opgave, der varetages af sygeplejefagligt personale med lægefagligt ansvar hos sygehuslægen.

Der er en række fordele for borgerne ved, at IV-behandling kan foregå i hjemmet. Nogle borgere er stabile og friske nok til at kunne gå hjem i nogle timer mellem hver behandling. Andre modtager ambulans behandling, hvor de møder ind to til tre gange i døgnet til planlagt behandling. For borgere og pårørende kan det være vanskeligt at få en hverdag til at hænge sammen, når de flere gange dagligt skal møde på sygehuset til behandling, og de fleste foretrækker at modtage behandling i nærmiljøet, såfremt den kan foregå på samme faglige niveau som på sygehuset. Hvis behandlingen foregår på den lokale sygeplejeklinik eller i eget hjem vil borgerne bedre være i stand til at passe et eventuelt arbejde. Samtidig vil borgerne i højere grad kunne bevare deres funktions- og aktivitetsniveau ved behandling i nærmiljøet sammenlignet med under indlæggelse. I 2016 har 42 borgere modtaget IV-behandling i Tønder Kommune i sammenlagt 849 dage. I 2017 modtog 76 borgere IV-behandling i sammenlagt 1.449 dage.

Sundhedskoordinationsudvalget i Region Syddanmark har godkendt to samarbejdsaftaler for IV-behandling med henholdsvis antibiotika og væske. Hvis Tønder Kommune vælger fortsat at påtage sig opgaverne med IV-behandling, skal man tilslutte sig disse samarbejdsaftaler. Samarbejdsaftalerne sikrer et formaliseret samarbejde med Region Syddanmark, der vil skabe grundlaget for bedre arbejdsgange og patientsikkerhed. Ligeledes er der i samarbejdsaftalerne mulighed for, at kommunerne i den konkrete situation kan afslå at udføre IV-behandlinger under hensynstagen til manglende kompetencer eller ressourcer.

Økonomi

IV-behandlinger er en af de mere komplekse opgaver, som løbende er flyttet fra sygehusregi til kommunen. Oprettelsen af sygeplejeklinikker, så flere borgere kommer til sygeplejen i stedet for omvendt, betyder, at det nuværende aktivitetsniveau for IV-behandlinger kan afholdes inden for sygeplejens budgetmæssige ramme.

Derudover modtager Tønder Kommune i 2018 og frem 1,1 mio. kr. som er afsat i forbindelse med den nationale handleplan for den ældre medicinske patient. Midlerne anvendes til følgende:

- Kompetenceudvikling af akutfunktionens personale og af basispersonalet
- En ekstra korttidscenterplads
- Opjustering af den sygeplejefaglige indsats på korttidscentre
- Tilpasning af budgettet til sygeplejeartikler, idet udgifterne stiger i takt med overtagelse af opgaver fra regionen.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller, 5. marts 2018, pkt. 5:

at status på implementering af kvalitetsstandard for kommunale akutfunktioner tages til efterretning, at Tønder Kommune tilslutter sig samarbejdsaftalerne om IV-behandling med antibiotika og væske, at Tønder Kommune ikke løser opgaver med venøs blodprøvetagning, at sagen sendes til høring i Ældrerådet, Handicaprådet og FagMED Pleje og Omsorg, og at sagen herefter sendes tilbage til Sundhedsudvalget inden endelig godkendelse i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Sundhedsudvalget, 5. marts 2018, pkt. 5:
Indstillingen anbefales.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller,

at Ældrerådet afgiver høringssvar.

Beslutning

Ældrerådet bifalder, at der tages hensyn til borgerne i forhold til at få IV-behandling i nærmiljøet. Samtidig lægger Ældrerådet vægt på patientsikkerheden og opfordrer til, at der tages hensyn til om personalet føler sig kompetente, og om der er de nødvendige personaleressourcer.

Afbud fra Clara Christensen

Punkt 5: Åbning af en ekstra plejebolig på Agerskov Fripleshjem Møllevangen

27.00.00-A00-8-18

Beslutningstema

Sundhedsudvalget skal i denne sag tage stilling til om den ekstra plejebolig, der åbnes på Agerskov Fripleshjem Møllevangen, skal anvendes indenfor Tønder Kommunes anvisningsret eller om Fripleshjemet frit kan anvise boliger.

Historik

Agerskov Fripleshjem Møllevangen blev etableret 1. august 2017. I forbindelse med købet af plejecenteret blev der indgået en samarbejdsaftale og en anvisningsaftale, hvoraf det fremgår at Tønder Kommune har anvisningsret til 80 % af plejeboligerne i de første to år. Herefter falder anvisningsretten med en bolig om året i de næste otte år.

Sagsfremstilling

I januar 2018 modtog forvaltningen en orientering fra bestyrelsen for Fripleshjemet, idet bestyrelsen havde besluttet at åbne en ekstra plejebolig. Boligen har tidligere været anvendt som aflastningsbolig eller hvilerum til dagcenterbrugere. Boligen er registreret i BBR, som en bolig og kan således udlejes som bolig.

Agerskov Fripleshjem Møllevangen er certificeret til 30 beboere og Boligstyrelsen har godkendt at 29 af boligerne er beliggende på selve friplejehjemet. En bolig er beliggende i ældreboligerne, som er bygget sammen med friplejehjemet med en glasgang. Der er således ingen hindring for åbning af den ekstra plejebolig.

Agerskov Fripleshjem Møllevangen kan vælge, at udbyde boligen som fritvalg enten til borgere fra andre kommuner eller borgere fra Tønder Kommune, som i forvejen er visiteret til en plejebolig og står på venteliste. Tønder Kommune vil i så fald have en rådgivningsforpligtelse overfor de borgere, som er visiteret til en plejebolig og som har ønsket en bolig på Fripleshjemet.

Bestyrelsen vil frit kunne vælge at tildele boligen til en borger, som Tønder Kommune har visiteret til en plejebolig. Tønder Kommune vil i så fald skulle betale Fripleshjemet jævnfør den indgående samarbejdsaftale.

Af ventelisten i uge 8 fremgår, at seks borgere har ønsket en plejebolig på Møllevangen enten som 1. prioritet eller som 2. prioritet. Ingen af disse seks borgere er vurderet til at have et helt akut behov, og er derfor ikke på den højt prioriterede venteliste.

Tønder Kommune har mulighed for at bede bestyrelsen for Fripleshjemet om anvisningsret på den ekstra plejebolig. Dette ville betyde, at Tønder Kommune kan prioritere at anvise boligen til den borger på ventelisten, som vurderes mest trængende. Betalingen til Fripleshjemet vil være den samme. Der er dog forskel vedrørende betaling for eventuel fremtidig tomgang.

Forvaltningen anbefaler, at Tønder Kommune indgår aftale med bestyrelsen for Fripleshjemet om at få anvisningsretten til den ekstra plejebolig.

Økonomi

Uanset om den ekstra plejebolig anvises indenfor friplejehjemets fritvalgsordning eller som en kommunal anvisning fra Tønder Kommune, vil der være tale om den samme kommunale betaling. Betalingen udgør aktivitetstildeling til en almen plads, kapacitetsudgifter som gennemsnittet for de kommunale plejecentre samt en overheadudgift. I alt svarer det i 2018 til på 387.426 kr. pr. bolig pr. år.

Hvis boligen bliver ledig og ikke kan udlejes, opstår der dog en forskel. Ved en fritvalgs plads fortsætter betalingen i løbende måned plus en måned. Ved en plads med kommunal anvisningsret er der betaling af husleje, kapacitetsudgifter og overheadudgifter så længe boligen ikke bliver genudlejet. I en situation med venteliste har denne forskel ingen betydning.

Der er ikke budgetmæssig dækning for yderligere en bolig i aktivitetsbudgettet. Udgiften vil blive finansieret indenfor budgettet for politikområde 42. Pleje og Omsorg af budgettet til Køb og Salg af plejeboliger.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller, 5. marts 2018, pkt. 6:
at Tønder Kommune indgår aftale med Fripleshjemet Møllevangen om at få anvisningsret til den ekstra plejebolig, at boligen finansieres inden for den nuværende ramme for politikområde 42. Pleje og Omsorg, at sagen sendes til høring i Ældrerådet, og

at sagen herefter sendes retur til endelig beslutning i Sundhedsudvalget.

Sundhedsudvalget, 5. marts 2018, pkt. 6:
Indstillingen godkendt.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller,

at Ældrerådet afgiver høringssvar.

Beslutning

Ældrerådet godkender indstillingen.

Ældrerådet gør opmærksom på, at de kommunale plejecentre ikke bør påvirkes af denne ekstra udgift.

Afbud fra Clara Christensen

Punkt 6: Udmøntning af pulje til bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejecentre

27.36.00-P08-1-18

Beslutningstema

I denne sag skal der træffes beslutning om udmøntning af puljen til bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejecentre i Tønder Kommune.

Sagsfremstilling

I finansloven for 2018 blev der afsat 500 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til en bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejecentre. Midlerne skal anvendes til et løft af ældreområdet til en bedre bemanning, så borgerne oplever en bedre kvalitet og mere tid til opgaveløsningen. Midlerne skal i videst muligt omfang, og under hensynstagen til medarbejdernes ønsker, anvendes til ansættelse af nye medarbejdere i fuldtidsstillinger og opjustering af arbejdstiden for eksisterende deltidsansatte medarbejdere.

Midlerne udmøntes i 2018-2021 via en statslig pulje, og kommunerne skal årligt redegøre for, hvordan midlerne anvendes.

Bedre bemanning i hjemmeplejen

Forvaltningen anbefaler, at der ydes en halv times ekstra hjælp hver anden uge til de borgere, som både modtager praktisk hjælp og personlig pleje. Derved tilgodeses de svageste borgere, der modtager praktisk hjælp. Aktuelt er der tale om 586 borgere. Der er både tale om borgere, som modtager hjælp fra den kommunale og de private leverandører. Den ekstra hjælp kan leveres fleksibelt i løbet af dagen, dog ikke på spidsbelastningstidspunkter så som om morgenen eller i aften- og nattevagten. Hjælpen leveres som praktisk hjælp, men borgeren kan selv bestemme, hvad den ekstra tid skal bruges til, jf. ordningen om fleksibel hjemmehjælp, der giver borgerne ret til at få løst andre opgaver, end dem de er visiteret til.

Erfaringerne med klippekort i hjemmeplejen og den megen administration der følger med en klippekortsordning betyder, at forvaltningen har valgt, at borgerne visiteres fast til den halve time hver anden uge.

Afdækning af medarbejdernes ønske om gå op i arbejdstid i hjemmeplejen og på plejecentre er igang og forventes færdig i begyndelsen af marts 2018.

Bedre bemanning på plejecentre

Forvaltningen anbefaler, at midlerne fordeles på 364 boliger, hvilket omfatter samtlige permanente og midlertidige plejeboliger i Pleje og Omsorg samt Solgården og Fripnejehjemmet Møllevangen. Midlerne tildeles via den faste takst til plejeboliger, idet taksten forhøjes med 3.459 kr. pr. bolig pr. år.

Administration i forbindelse med puljen

Den valgte model til sikring af bedre bemanning i hjemmeplejen kræver, at borgerne visiteres, og at hjemmeplejedistrikterne disponerer ydelserne til borgerne samt lægger besøget hos borgeren på de enkelte medarbejders ruter. Dette betyder, at der vil være en ekstra administrativ opgave i forbindelse med puljens opstart. Der prioriteres derfor 133.000 kr. af puljen til administration fordelt på følgende poster:

- Visitation af borgere i Pleje og Omsorgs Myndighedsafdeling 24.000 kr.
- Disponering af ydelser og ændring af ruter i hjemmeplejedistrikterne 60.000 kr.
- Udarbejdelse af ansøgning, budget, regnskab samt politisk behandling i forvaltningen 24.000 kr.
- Revision af puljeregnskabet hos BDO Kommunernes Revision 25.000 kr.

Økonomi

Tønder Kommunes andel af midlerne udgør i 2018-2021 årligt 4,092 mio. kr. og er tildelt ud fra Tønder Kommunes udgiftsbehov på ældreområdet. Fra 2022 overgår puljen til det generelle bloktilskud, og det forventes, at Tønder Kommune fremadrettet vil modtage 3,250 mio. kr. årligt. Det bemærkes, at det ikke vil kunne lade sig gøre at igangsætte aktiviteterne med helårseffekt i 2018 og at dele af puljebeløbet må forventes overført til 2019.

Puljen på i alt 4,092 mio. kr. disponeres i 2018 på følgende måde:

- Bedre bemanning i hjemmeplejen 2,700 mio. kr.
- Bedre bemanning på plejecentre 1,259 mio. kr.

- Administration i forbindelse med ordningen 108.000 kr.
- Revision af regnskabet 25.000 kr.

Det er aftalt i budgetaftalen for 2018 at forligspartierne mødes når finansloven for 2018 foreligger og tager stilling til eventuelle virkninger på budgetaftalen. Der var på et møde i forligskredsen enighed i at de i budget 2018 afsatte midler til styrket aktivitetstildeling til plejecentrene kan sidestilles med det angivne formål for dette puljetilskud. Forligskredsen lægger derfor op til at trække de afsatte midler på 0,5 mio. kr. i 2018 og 1,0 mio. kr. i 2019 og følgende år ud af politikområde 42. Pleje og omsorg.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller, 5. marts 2018, pkt. 7:

at udmøntning af puljen til bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejecentre godkendes, at der meddeles en negativ tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. til politikområde 42. Pleje og Omsorg i 2018 vedr. midler til styrket aktivitetstildeling til plejecentrene,

at en reduktion på 1,0 mio. kr. i 2019 og følgende år indregnes ved budgetlægningen for 2019,

at sagen sendes til høring i Ældrerådet, Handicaprådet og FagMED Pleje og Omsorg, og

at sagen herefter videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Sundhedsudvalget, 5. marts 2018, pkt. 7:

Indstillingen anbefales.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller,

Ældrerådet afgiver høringssvar.

Beslutning

Ældrerådet finder det rigtigt at puljen anvendes til en bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejecentre. Selvom personalet gør en god og stor indsats, er det meget tiltrængt med en bedre bemanning.

Derfor udtrykker Ældrerådet uenighed i, at så stor en del af puljen skal gå til administration og revision, ligesom vi skal advare imod modregning på 0,5 mio. kr. i tillægsbevillingen for 2018, samt 1,0 mio. kr. i budget 2019.

Når man henser til den voksende ældre befolkning og den voksende venteliste til plejecentrene, sammenholdt med fremtidige vanskeligheder med at rekruttere kvalificeret personale, er det vores håb, at man fastholder det budget, der er lagt for 2018 og overslagsårene i forhold til bemanningen i hjemmeplejen og på plejecentrene.

Afbud fra Clara Christensen

Punkt 7: Status på plejeboligområdet

27.00.00-A00-7-18

Beslutningstema

Sundhedsudvalget orienteres i denne sag om status på plejeboligområdet, herunder om hvor der er åbnet fem ekstra plejeboliger fra den 1. januar 2018.

Historik

I 2012 blev der udarbejdet en strategi for plejeboligområdet, og i den forbindelse blev der etableret korttidscentre to steder i kommunen. På daværende tidspunkt blev korttidscentrene etableret på Leos Plejecenter i Tønder og på Mosbølparken i Skærbæk.

I 2014 blev der igen lavet et analysearbejde, som resulterede i tre delrapporter:

Delrapport 1: Analyse af plejeboligefterspørgslen

Delrapport 2: Analyse af drift af friplejehjem

Delrapport 3: Analyse af rentabilitetsforskelle ved kommunens plejecentre

Delrapport 2 og delrapport 3 er efterfølgende blevet opdateret jævnfør ny lovgivning vedr. friplejehjem og med nye tal.

På baggrund af delrapporterne blev der truffet beslutning om lukning af Rosenvænget i Skærbæk, flytning af Korttidscenteret fra Mosbølparken til Klosterparken, genåbning af 10 lukkede boliger, samt at arbejde videre med etablering af friplejehjem på Møllevangen i Agerskov.

Fra 2012 blev der truffet politisk beslutning om gradvis lukning af plejeboliger:

Budget 2012: Lukning af 19 plejeboliger

Budget 2013: lukning af fem plejeboliger

Budget 2014: Lukning af seks plejeboliger

Budget 2014: Flytning af budget til fem plejeboliger til Psykiatri og Handicap

Budget 2017: Lukning af 13 plejeboliger i forbindelse med lukning af Rosenvænget.

Sagsfremstilling

I løbet af 2017 voksede ventelisten til plejeboliger. I forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 blev det derfor besluttet at åbne yderligere fem plejeboliger. Disse blev åbnet på følgende plejecentre:

- To plejeboliger på Digegården, Højer
- To plejeboliger på Hjørnegården, Bredebro
- En plejebolig på Tofttegården, Toftlund

Pr. 1. januar 2018 er der 328 plejeboliger i brug som permanente boliger. Derudover er der 37 midlertidige boliger fordelt på:

- 21 korttidscenterpladser (11 på Leos Plejecenter og ti på Klosterparken)
- Syv midlertidige ophold til aflastning fordelt på Richtsens Plejecenter (Tønder), Digegården (Højer), Hjørnegården (Bredebro) og Tofttegården (Toftlund)
- Ni midlertidige ophold til borgere med demens på Tofttegården

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller, 5. marts 2018, pkt. 8:

at Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sundhedsudvalget, 5. marts 2018, pkt. 8:

Orienteringen taget til efterretning.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller,

at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Ældrerådet mener, at det er afgørende, at der i de kommende år arbejdes med at nedbringe ventelisten til plejecentrene. Specielt ønsker Ældrerådet, at Skærbæk/Rømø-området udvides med yderligere pladser, så der kan sikres nærhed for dette områdes borgere.

Afbud fra Clara Christensen

Bilag

Oversigt over plejeboliger pr 1.1. 2018

Punkt 8: Opfølgning på temadag om intimitet, seksualitet og samvær på ældreområdet

29.09.00-G01-4-18

Beslutningstema

Sundhedsudvalget orienteres i denne sag om, hvordan alle enheder i Pleje og Omsorg har behandlet emnet " Intimitet, seksualitet og samvær i alderdommen"

Historik

Ældrerådet og Sundhedsudvalget afholdte den 22. maj 2017 en temadag, hvor man drøftede emnet "Intimitet, seksualitet og samvær i alderdommen".

Ældrerådet drøftede efterfølgende, hvordan der kunne følges op på temadagen. Ældrerådet lagde vægt på, at viden om emnet skulle ud i hele organisationen i Pleje og Omsorg. Dette foreslog Ældrerådet skulle ske ved, at der blev stillet krav til alle enheder i Pleje og Omsorg (plejecentre, sygeplejen og hjemmeplejen) om, at de tog emnet op. Enhederne skulle have frihed til selv at behandle emnet, som de fandt relevant. Ældrerådet mente således ikke, at der skulle laves en politik på området.

Ældrerådets forslag blev godkendt i Sundhedsudvalget den 14. august 2017 med en bemærkning om, at Sundhedsudvalget om seks måneder ønsker en tilbagemelding på, hvordan enhederne i Pleje og Omsorg har grebet arbejdet med at udbrede viden om emnet an.

Sagsfremstilling

I sygeplejen indgår seksualitet som et af 13 sygeplejefaglige problemområder, og temaet bliver derfor gennemgået på lige fod med de øvrige 12 problemområder indenfor de sygeplejefaglige indsatser. Ligeledes fremgår kompetencer indenfor seksualitet i kompetenceprofilen for sygeplejersker. I sygeplejen arbejdes der med afsæt i Socialstyrelsens håndbog om professionel støtte til voksne med funktionsnedsættelse.

Hjemmeplejen har haft ældres seksualitet på dagsorden og især haft fokus på vejledningsforpligtelsen og på konkrete anvisninger ved "hudsult" (behov for berøring). Hjemmeplejen tager på samme måde som sygeplejen afsæt i Socialstyrelsens håndbog, som anvendes som opslagsværk, når medarbejderne oplever, at den ældre medborger kan have behov for råd- og vejledning. Der er desuden igangsat afdækning af, om der i Tønder Kommune er medarbejdere med seksualvejlederuddannelse eller om, der skal trækkes på ekstern vejleder ved særlige behov.

Plejecentre har ligeledes drøftet emnet i ledelsen og igangsat to indsatser. For det første tages temaet op i samtlige samarbejdsfelter, på teammøder eller personalemøder. Derudover er der aftalt en fælles temadag den 30. april 2018 om temaet seksualitet og ældre med den samme oplægsholder, som holdt oplægget for Sundhedsudvalget og Ældrerådet på temadagen. Der vil efterfølgende blive fulgt op på emnet med henblik på at afklare, om de iværksatte initiativer har været tilstrækkelige, eller om der skal yderligere initiativer til.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller, 5. marts 2018, pkt. 9:

at orienteringen tages til efterretning.

Sundhedsudvalget, 5. marts 2018, pkt. 9:

Orienteringen taget til efterretning.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller,

at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Afbud fra Clara Christensen

Punkt 9: Årsrapport uanmeldte kommunale tilsyn på plejecentre 2017

27.42.00-K09-1-17

Beslutningstema

I denne sag orienteres der om årsrapport for en uanmeldte kommunale tilsyn på plejecentre. Årsrapporten er udarbejdet på baggrund af de uanmeldte tilsyn, som BDO har foretaget på Tønder Kommunes ni plejecentre.

Sagsfremstilling

BDO har vurderet og bedømt hvert plejecenter med udgangspunkt i en femtrins vurderingsskala, som går fra "særligt tilfredsstillende" til "ikke tilfredsstillende". BDO har vurderet alle ni plejecentre i Tønder Kommune som "meget tilfredsstillende". Denne bedømmelse opnås, når forholdene kan karakteriseres som gode og tilstrækkelige, og hvor tilsynet har konstateret få mangler, som relativt let vil kunne afhjælpes.

Samlet set tegner der sig et billede af, at Tønder Kommunes plejecentre er meget velfungerende, og at der arbejdes målrettet med kommunens aktuelle og relevante udviklingsområder.

Borgerne får den hjælp, de har ret til efter loven og de beslutninger, der er truffet af Kommunalbestyrelsen for eksempel kommunens kvalitetsstandarder. Kvaliteten af den personlige pleje og omsorg samt praktisk hjælp er i vid udstrækning høj, og hjælpen udføres på inddragende og respektfuld vis og med et rehabiliterende sigte. Beboerne har stor medbestemmelse og medindflydelse i forhold til deres hverdagsliv. Det er tilsynets vurdering, at plejecentrene tilbyder mange relevante og varierede aktiviteter både til beboere, hvis behov bedst tilgodeses ved en-til-en kontakt, og til beboere, der profiterer af sociale samvær i fællesskabet.

Plejecentrene har et stort fokus på madens og måltidets betydning for beboernes livskvalitet, og beboerne ytrer generelt stor tilfredshed med maden og måltiderne.

Den sundhedsfaglige dokumentation lever samlet set op til gældende kvalitetsstandarder og kan karakteriseres som tilfredsstillende. Dokumentationen giver generelt et fyldestgørende billede af den pleje og omsorg, den enkelte beboer har behov for, og det vurderes, at der i vid udstrækning er sammenhæng og kvalitet i indsatserne. Tilsynet bemærker dog delvise mangler i dokumentationen. En række af plejecentrene har udfordringer i forhold til manglende udfyldelse, samt systematisk opfølgning og kvalitetssikring af dokumentationen.

Tilsynet vurderer, at medarbejderne besidder de kompetencer, der er nødvendige for at varetage beboernes individuelle behov. Ledelsen er har fokus på at tilbyde medarbejderne forskellige muligheder for kompetenceudvikling, der stemmer overens med målgrupperne på det enkelte plejecenter. Dog er det samtidig tilsynets vurdering, at der er et vedvarende behov for ny viden og metoder i forhold til observation og pleje af det stigende antal borgere med demens, der samtidig ofte er ramt af svære somatiske sygdomme.

Anbefalinger

BDO anbefaler, at ledelsen på plejecentrene afstikker konkrete og handlingsanvisende rammer for arbejdsgange, der i højere grad sikrer opfølgning og sammenhæng i dokumentationen. Ligeledes anbefaler BDO, at Tønder Kommune i samarbejde med plejecentrene holder fokus på anvendelse og udvikling af det nyligt implementerede dokumentationssystem NEXUS og Fælles Sprog III med henblik på at sikre ensartet praksis på tværs af plejecentre.

I lyset af den stigende kompleksitet hos borgere, der flytter på plejecenter, anbefaler BDO, at der på tværs af plejecentre er opmærksomhed på at sikre medarbejdernes kompetencer inden for demensområdet.

BDO anbefaler ligeledes, at der arbejdes målrettet på, at medarbejderne på tværs af plejecentrene får andel i erfaringer fra de plejecentre i Tønder Kommune, der aktuelt er involveret i konkrete projekter om demens.

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller, 5. marts 2018, pkt. 10:

at årsrapporten tages til efterretning,

at der igangsættes tiltag på plejecenterområdet med henblik på at implementere de anbefalinger og udviklingspotentialer, tilsynet har peget på,

at der sker opfølgning på anbefalingerne og udviklingspotentialerne i forbindelse med de uanmeldte kommunale tilsyn i 2019,

at sagen sendes til udtalelse i Ældrerådet.

Sundhedsudvalget, 5. marts 2018, pkt. 10:

Indstillingen godkendt.

Lovgrundlag

ServiceLOVEN

Fagchef for Pleje og Omsorg indstiller,

at Ældrerådet udtaler sig om årsrapporten.

Beslutning

Ældrerådet glæder sig over de gode tilsynsrapporter.

Ældrerådet ønsker dog at udtale vigtigheden af, at de begrænsede personalekræfter i højere grad anvendes på beboernes trivsel end på kravet om større dokumentation.

Afbud fra Clara Christensen

Bilag

Årsrapport Tønder Plejecentre 2017.pdf

Punkt 10: Fordeling af midler til frivilligt socialt arbejde 2017

27.15.12-Ø40-10-16

Beslutningstema

Forvaltningen orienterer i denne sag Socialudvalget om fordelingen af midler til frivilligt socialt arbejde, idet forvaltningen jævnfør delegations- og kompetenceplancen fra 2014 foretager fordelingen af midlerne.

Sagsfremstilling

I lighed med tidligere år blev der også i 2017 afholdt to ansøgningsrunder. Til forårets runde modtog forvaltningen i alt 57 ansøgninger og i efteråret blev der registreret 28 ansøgninger.

Til ansøgerne er der udarbejdet en tilskudsguide, som beskriver retningslinjer og kriterier for hvem og hvad der kan søges tilskud til i Tønder Kommune. Disse politiske vedtagne retningslinjer fra 2013 danner også baggrund for vurderingen af ansøgningerne sammen med målsætninger og indsatser i "Politik for det frivillige sociale arbejde", som blev revideret i 2017. Vurderingen af ansøgningerne har især haft fokus på formål, målgruppe, antallet af deltagere samt foreningens økonomi. Frivillighedsrådet har jævnfør rådets vedtægter efter hver runde udarbejdet forslag til fordelingen af midlerne, som forvaltningen efterfølgende har godkendt.

I 2017 modtog 58 forskellige ansøgere tilskud til aktiviteter, der blev afviklet i 2017 eller som afvikles i starten af 2018. 15 foreninger fik afslag på deres ansøgning bl.a. på grund af foreningens formue, at der var givet tilskud via andre kommunale midler eller at foreningen allerede havde fået tilskud i 2016 eller 2017 til det ansøgte formål.

Paragraf 18 midlerne anvendes oftest til løbende aktiviteter for foreningernes medlemmer og socialt udsatte borgere, men bruges bl.a. også til kompetenceudvikling af de frivillige i foreningerne.

I de seneste år har der været en stigende interesse fra børn- og ungeforeningerne for tilskud jf. § 18 til både allerede eksisterende frivillige indsatser og til nye indsatser, som således har udløst tilskud til foreningerne, hvilket også ses i den vedlagte oversigt over tildelt tilskud. Især foreningen Broen Tønder har haft stor søgning fra socialt udsatte børn og unge i alderen 6-17 år til deltagelse i fritidsaktiviteter. Foreningen støttede i 2016 ca. 310 børn fra hele Tønder Kommune i form af tilskud til kontingent og/eller evt. udstyr. Gennemsnitlig bruger Broen ca. 1500 kr. for et nyt barn det første halve år til kontingent og udstyr.

Hensigten med § 18 midlerne er foruden den økonomiske støtte, også at kommunen skal samarbejde med de frivillige sociale organisationer og foreninger og det er vi i forvaltningen opmærksomme på og praktiserer gerne. I september 2017 blev der bl.a. afholdt et Borgertræf, hvor repræsentanter fra både Frivillighedsråd, Handicapråd og Ældreråd deltog i planlægningen og hvor især patientforeningerne var synlige på selve dagen. Derudover har der været afholdt to stormøder for de frivillige sociale foreninger, som Frivillighedsrådet har planlagt sammen med forvaltningen, hvor der bl.a. har været inspirerende oplæg om lokale foreningers frivillige arbejde og foredrag om, hvordan nysgerrighed kan skabe større forståelse for hinanden.

Økonomi

I henhold til § 18 i lov om social service afsættes årligt et beløb til frivilligt socialt arbejde. I 2017 var der afsat 726.600 kr. til formålet. Midlerne anses for anvendt, da regnskabet viser en lille rest på 235,27 kr.

Lovgrundlag

Lov om social service § 18

Fagchef for Sundhed og Arbejdsmarked indstiller, 6. februar 2018, pkt. 6:
at Socialudvalget tager sagen til efterretning,
at sagen sendes til orientering i Ældrerådet, Handicaprådet og Frivillighedsrådet.

Socialudvalget, 6. februar 2018, pkt. 6:
Orienteringen taget til efterretning.
Socialudvalget ønsker at drøfte tildelingskriterier for §18-midlerne.

Fagchef for Sundhed og Arbejdsmarked i indstiller,

at ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Paragraf 18 er tænkt til socialt udsatte borgere. Folder over foreninger i Tønder Kommune ligger på toender.dk <https://epaper.dk/toekomuser29/socialt-ydelser/pjece-september-2017-a5/>

Folder uddeles på næste møde.

Der er ansøgningsrunde to gange årligt i slutningen af februar og i slutningen af september.

Ældrerådet ønsker oplysninger om aktivitetscentre i Tønder Kommune.

Afbud fra Clara Christensen

Bilag

Tilskudsguide vedr ansøgning om midler jf §18_02.pdf

Oversigt tildelt støtte jf. § 18 - 2017 hele året med figur

frivillighedspolitik_2017.pdf

Punkt 11: Gensidig orientering

27.69.40-P35-1-17

Beslutningstema

I denne sag orienterer ældrerådsmedlemmerne blandt andet fra diverse udvalg og de lokale ældregrupper.

Sagsfremstilling

Gensidig orientering fra henholdsvis formanden, ældrerådsmedlemmer, der er medlem af diverse udvalg og de lokale ældregrupper.

1. Orientering fra formanden

- Ældrerådet afholder møde på Seniorcenteret den 10. april kl. 9.
- Ove og Ingerlis deltager den 15. marts 2018 i møde, hvor der skal planlægges lokale borgermøder i forbindelse med sektorplanen for ældreområdet.
- Henvendelse fra Ældresagen.

2. Orientering fra medlemmer af diverse udvalg henholdsvis Kost- og Trafikudvalget

3. Orientering fra de lokale ældregrupper

Ældrerådets forretningsudvalg indstiller

at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Invitation til Seniorcenteret d. 10. april kl. 9, hvor der vil være en uformel drøftelse af vedtægter og forretningsorden. Niels, Svend og Edith præsenterer disse. Vedtægter og forretningsorden ligger på Tønder Kommunes hjemmeside. Punktet dagsordensættes efterfølgende på et Ældrerådsmøde.

Ove og Inger-Lis har deltaget i Regionsældrerådet i Vejle. Der var en spændende præsentation af ambulancetjenesten i Region Syddanmark.

Kursus ved Danske Ældreråd er afviklet og var en god dag.

Ældresagen har inviteret til et møde mellem Ældrerådets forretningsudvalg og Ældresagens koordinationsudvalg. Der er lagt op til møde d. 9. april, men tid og sted er endnu ikke endeligt aftalt.

Henvendelse fra Foreningen Faglige seniorer om møde, hvor Inger-Lis skal fortælle om Ældrerådets arbejde.

Ove og Inger-Lis har deltaget i møde i den politiske styregruppe for sektorplanen. På et arbejdsgruppemøde d. 15. marts skal der arbejdes med planlægning af lokale borgermøder.

Indvielse af Klosterparken: 9 deltagere fra Ældrerådet. Aase melder til.

Inger-Lis orienterede på vegne af Clara Christensen om fællesannonce vedr. seniorbilistkursus d. 7. april.

Afbud fra Clara Christensen

Punkt 12: Eventuelt

27.69.40-P35-1-17

Sagsfremstilling

Ældrerådet overvejer, om der er sager, der skal sendes til pressen.

Næste Ældrerådsmøde er den 17.04.2018 på Tønder Rådhus, Wegners Plads 2 - mødelokale 121.

Beslutning

Der er enighed om, at der ikke er sager, der skal sendes til pressen.

Afbud fra Clara Christensen